

Ermənistanın KTMT fiaskosu

Bu təşkilat öz sədrini deyil, üzvü olmayan Azərbaycanı dəstəkləyir

Noyabrın 23-də İrəvanda Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT) sammiti keçirilib. Həmin görüşdə KTMT rəsmi İrəvanın ümidlərini növbəti dəfə puça çıxarıb. Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan isə "Ermənistan yardım göstərmək haqqında" sənədləri imzalamağa hazır olmadığını və onların tamamlanmasına ehtiyac duyduğunu deyib. Belə ki, Paşinyan sammitdən "Ermənistan ərazilərinin işğalına siyasi qiymət verilməsini" gözləsə də, çirkin niyyətinə yenə nail ola bilməyib.

Cari ildən təşkilata sədrlik edən Ermənistan KTMT-dən davamlı olaraq Azərbaycana qarşı dəstək istəyib. Təşkilatın digər üzvləri Azərbaycanla sağlam əməkdaşlığı Paşinyanın "xahiş"lərindən haqlı olaraq üstün tutublar. Nəzərə almaq lazımdır ki, bu hərbi-siyasi təşkilatın Ermənistandan savayı digər 5 üzvünün Azərbaycanla strateji tərəfdaşlıq və müttəfiqlik münasibətləri mövcuddur. Prezident İlham Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 30 illiyi münasibətilə keçirilən tədbirdə deyib: "Ermənistan bu təşkilatın üzvüdür və bu təşkilat xətti ilə Azərbaycana qarşı əsassız iddia qaldırmaq fikrində idi, faktiki olaraq bu təşkilata üzv olan ölkələri Azərbaycanla üz-üzə qoymaq istəyirdi. Bu, böyük təxribatdır və böyük cinayətdir. Ancaq bu təşkilatın digər üzvləri bu təxribata getmədilər. Bəziləri isə öz çıxışlarında Ermənistanı elə günə qoydular ki, Ermənistanda bu günə qədər də bunu yaddan çıxara bilmirlər. Yəni bu nəyi göstərir? Bu təşkilatda bizim dostlarımız Ermənistanından daha çox-

dur". Dövlət başçımızın bu fikirləri ötən gün İrəvanda keçirilən sammitdə bir daha öz təsdiqini tapdı.

Görünən odur ki, 44 günlük Vətən müharibəsində olduğu kimi, Ermənistanın bu gün də döyüldüyü bütün qapılar üzünə bağlı qalır. Rəsmi İrəvan anlamalıdır ki, Azərbaycanla sülh müqaviləsi imzalayana və öz ərazi iddialarından əl çəkənə qədər belə hallarla tez-tez rastlaşacaq. Bu gün Ermənistanın sədri olduğu və böyük ümidlər bəslədiyi KTMT ona üzv olmayan Azərbaycanı dəstəkləyir və İrəvanın yardım xahişlərinə görə dövlətimizlə münasibətlərə kölgə salmaq niyyətində deyil.

KTMT Paşinyanın ümidlərini yenə doğrultmadı

Milli Məclisin deputatı Fazil Mustafanın sözlərinə görə, Paşinyanın KTMT-nin bəyannaməsini imzalamaqdan imtina etməsi onun öz oturduğu budağı kəsməsi deməkdir: "Ermənistan başa düşür ki, xaricdən, xüsusilə də

Fransa və İrandan nə qədər kömək alsada, təmsil olduğu qurumun dəstəyinə hər zaman ehtiyacı var. Yəni Paşinyanın həmin sənədi imzalamaması bizim xeyrimizdir. Ermənistan KTMT kimi müttəfiqi ilə razılaşmamaqla hansısa şəkildə oradan dəstək almaması da məhdudlaşdırır".

Deputat qeyd edib ki, Paşinyanın rəsmi sənəd və müqavilələrə belə qeyri-ciddi yanaşması elə 10 noyabr üçtərəfli Bəyanatına münasibətində də aydın hiss olunur: "Sənədə dəyişiklik və ya düzəliş etmək olar, amma imzalamamaq müttəfiqlərə qarşı hörmətsizlikdir. Paşinyan haqsız davranışları ilə həmin təşkilatda da etibarını itirir. Ermənistan çox güvəndiyi KTMT-də də yavaş-yavaş fiaskoya uğrayır. Hesab edirəm ki, onların belə qeyri-ciddi obrazının formalaşmasından diplomatik mənada faydalanmalıyıq".

F.Mustafa həmçinin bildirib ki, KTMT beynəlxalq hüquq çərçivəsindən çıxaraq Ermənistanın arzularını reallaşdırma bilməz: "Təşkilata üzv olan ölkələrin Azərbaycanla yaxın müttəfiqlik münasibətləri var. Həmin dövlətlər ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıqlarımızı tapdayaraq dövlətimiz əleyhinə mövqe sərgiləyərlərsə, bu, onlara olan etibarımızı sarsıdır. Belə olan halda üzv dövlətlər yalnız özlərinə ziyan vermiş olurlar. Ona görə KTMT üzvləri Ermənistanın avantürasına getmək niyyətində deyillər".

Ermənistan KTMT-nin arzuolunmaz bəndidir

Milli Məclisin deputatı Bəhruz Məhərrəmov deyib ki, son 27 ildə KTMT Ermənistan üçün Azərbaycana qarşı təhdid alətlərindən biri hesab olunub və İrəvan rəsmiləri daxili informasiya siyasətində bundan geniş formada istifadə ediblər. Lakin öncə Tovuz döyüşləri vaxtı, daha sonra isə 44 günlük savaşda Ermənistanın KTMT mifi fiaskoya uğradı. Ermənistanın parazit təfəkkürü bu yöndə formalaşmışdı ki, təşkilat Ermənistanın əvəzinə döyüşərək işğal status-kvosunu saxlamaqlı idi. Amma biz şahidi olduq ki, Rusiya da daxil, KTMT-yə üzv dövlətlərin hər biri Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə dəstək verdilər, üstəlik, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Tacikistan kimi dövlətlər hətta Azərbaycanı işğala son qoyması və şanlı qələbəsi münasibətilə təbrik etdilər.

"Nəticədə xisləti zəhərlənmiş erməni cəmiyyəti öz hakimiyyətlərini KTMT ilə bağlı sorğuya çəkməyə başladılar. Ölkədə hətta Ermənistanın bu blokdan çıxmasının mümkünüyü barədə ali səviyyədə fikirlər də səsləndirilir. Amma təbii ki, İrəvan müstəqil xarici siyasət kursu həyata keçirə və strateji qərarlar verə biləcək siyasi iradə sahibi olmadığına görə, Moskva Ermənistanı təşkilatdan qovmama qədər İrəvanın KTMT-dən çıxması mümkünsüzdür. Paşinyanın KTMT-nin bəyannaməsini və

Ermənistan yardım göstərilməsi üzrə birgə tədbirlər haqqında layihəni imzalamaqdan imtina etməsini də məhz bu kontekstdən izah etmək olar. Paşinyan yaxşı başa düşür ki, nə İran, nə Fransa, nə də KTMT beynəlxalq hüquqa və özünün hərbi siyasi gücünə güvənən Azərbaycanı dayandıra bilməyib və bundan sonra da kiməsə cənab İlham Əliyev üçün sədd qoya, çərçivə müəyyən edə bilməz", - deyərək qeyd edib.

Deputatın sözlərinə görə, Prezidentimiz siyasi və iqtisadi müstəqilliyə və milli həmrəyliyə nail olmaqla Azərbaycanı regionda nüfuzlu söz sahibinə çevirib: "Həmçinin uğurlu enerji siyasəti Ermənistanı Avropanın enerji təhlükəsizliyinin, bununla da milli təhlükəsizliyimizin mühüm və həlledici aktorlarından birinə çevirib. Digər tərəfdən, Türk Dövlətləri Təşkilatı simasında formalaşan yeni güclü Türk qütbü KTMT-nin İrəvan üçün perspektivlərini heçə endirir. Cənab İlham Əliyev də açıq formada səsləndirir ki, KTMT-də Azərbaycanın İrəvanı yerinə oturmaq kifayət qədər dostları var. Paşinyan yaxşı başa düşür ki, bu gün KTMT-də təsisatla heç bir bağı olmayan Bakının mövqeyi təsisatın üzvü olan Ermənistanın mövqelərindən qat-qat güclüdür.

Əksinə, Paşinyan və Ermənistan bu gün KTMT-nin arzuolunmaz bəndləridir".

B.Məhərrəmov deyib ki, sammitdəki çıxışında Paşinyana heç kimin qulaq asmaması da ziddiyyətin hansı səviyyəyə çatdığını bir daha göstərdi. Onun sözlərinə görə, bu, Ermənistan üçün utanandır və Paşinyan istəsə belə indiki həssas məqamda bunu dilinə gətirə bilməz. Ona görə də sənədləri imzalamaqdan imtina etməsini onların kifayət qədər işlənilib hazırlanmadığı ilə əsaslandırması başadüşülüdür.

Deputat həmçinin bildirib ki, Paşinyan Qərbin gözündə Rusiya təsirindən qurtulmaq istəyən "əzabkeş" kimi görünmək istəyir: "Təbii ki, bu işdə onun "bacısı" Fransa da ideoloq kimi çıxış edir. Lakin Qərb İrəvanın Rusiya, İran və özü ilə qeyri-sağlam, ikili riyakar oyunlarını anlamayacaq qədər sadələvh deyil. Xüsusən də ABŞ-da keçirilən aralıq seçkilərin başa çatması, Vaşinqtonun növbəti seçkiyə qədər "yazıq" erməni amilini bir küncə atdığı vaxtda Paşinyanın manevr imkanları çox azdır. Bu mənada Ermənistan rəhbərliyi KTMT-dəki davranışlarının hesabatını verməli olacaq".

*Nəzrin QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"*